

Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi Anketi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33281>

Özet

Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi Anketi (YAA), yeti?kin bireylerde **ayr?lma anksiyetesi** belirtilerini ve ?iddetini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanm?? 27 maddelik bir ölçektir. Bu anket, orijinal olarak çocukluk dönemine özgü kabul edilen ayr?lma anksiyetesi bozuklu?unun yeti?kin popülasyonunda da geçerli bir yap? oldu?unu ara?t?rma? hedeflemi?tir. Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilen bu uyarlama, ölçe?in psikometrik özelliklerinin incelenmesi sonucu güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi, Anksiyete, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Yap? Geçerlili?i, Güvenirlik.

Yazarlar

Meliha Diriöz

Amaç

Bu anketin temel amac?, yeti?kinlerde ortaya ç?kan ve genellikle çocukluk dönemi bozuklu?u olarak bilinen ayr?lma anksiyetesinin klinik düzeydeki semptomlar?n? saptamak ve bu semptomlar?n ?iddetini nicel olarak ölçmektir. Ölçek, bireyin ba?land??? önemli ki?ilerden veya evden ayr?lma durumuna kar?? gösterdi?i a??r? kayg? ve huzursuzluk düzeylerini belirlemeye odaklanm??tır.

YAA, özellikle klinik ara?t?rmalarda ve psikoterapi süreçlerinde, yeti?kin ayr?lma anksiyetesi bozuklu?unun te?hisine yard?mc? olmak ve tedavi sonuçlar?n? de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Bu uyarlama çal??mas?, Türk popülasyonunda bu yap?n?n güvenilir bir ?ekilde ölçülüp ölçülemeyece?ini ortaya koyma? amaçlam??tır.

Yap?

Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi Anketi (YAA), bireyin yak?n ba? kurdu?u ki?ilerden veya güvenli ortamlardan (genellikle ev) ayr?lma dü?üncesine veya eylemine verdi?i duygusal ve bili?sel tepkileri ölçen psikolojik bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, genellikle a??r? endi?e, ayr?l?kla ilgili kâbuslar görme, yaln?z kalmaktan kaç?nma ve fiziksel belirtiler gösterme gibi semptomlar? içerir.

Ölçek, yeti?kin ba?lanma stilleri ve anksiyete bozukluklar? literatüründeki kesim noktalar?n? ele alarak, ayr?l?k durumunda ortaya ç?kan güvensizlik, terk edilme korkusu ve ba??ml?k

e?ilimlerini de?erlendirir. 27 maddeden olu?an bu anket, bu karma??k yap?n?n farkl? boyutlar?n? kapsaml? bir ?ekilde incelemeyi sa?lamaktad?r.

Ge?erlik

Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi Anketinin (YAA) **yap? ge?erlili?ini** s?namak amac?yla kapsaml? analizler yap?lm??t?r. Elde edilen veriler ??????nda, ölçe?in teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r.

Faktör analizinin ön ko?ullar?ndan biri olan örneklem büyüklü?ünün yeterlili?ini saptamada kullan?lan **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi** de?eri 0.93 olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, örneklemin faktör analizi için son derece uygun oldu?unu ve maddeler aras?ndaki korelasyonlar?n yeterince güçlü oldu?unu göstermektedir, bu da YAA'n?n güçlü bir yap? ge?erlili?ine sahip oldu?una i?aret eder.

Güvenirlik

YAA'n?n iç tutarlıl???n? ve güvenilirli?ini belirlemek için 410 denekten elde edilen veriler kullan?larak istatistiksel analizler ger?ekle?tirilmi?tir. ?ç tutarlıl?k güvenilirlik katsay?s? olarak yaygın ?ekilde kullan?lan **Cronbach Alfa** de?eri hesaplanm??t?r.

Yap?lan analiz sonucunda YAA'n?n **Cronbach Alfa** de?eri 0.93 olarak saptanm??t?r. Psikometrik standartlara göre 0.70 üzerindeki de?erler kabul edilebilir güvenilirlik seviyesini i?aret ederken, 0.90 üzerindeki bu yüksek de?er, anketin maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve yeti?kin ayr?lma anksiyetesi yap?s?n? son derece güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi Anketinin (YAA) faktör yap?s?n? incelemek ve ölçe?in Türkçe formunun orijinal yap?yla uyumunu de?erlendirmek amac?yla **Aç?klay?c? Faktör Analizi** (AFA) uygulanm??t?r. AFA, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? belirlemeye yaram??t?r.

Ölçekteki 27 maddenin faktörle?tirilebilirlik düzeyi, KMO de?erinin 0.93 gibi çok yüksek ç?kmas?yla desteklenmi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in tek bir bask?n yap?ya sahip oldu?unu veya belirlenen faktörlerin güçlü ve temiz oldu?unu dü?ündürmektedir. Analizler, YAA'n?n yeti?kinlerdeki ayr?lma anksiyetesi sendromunu ölçmede tutarlı bir faktör yap?s? sergiledi?ini göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendi kendine raporlama anketi

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genel Yeti?kin Popülasyonu)

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??malar? toplam 410 denek üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 27 maddeden olu?an, dörtlü **Likert Ölçe?i** kullan?larak derecelendirilen bir ölçektir. Derecelendirme format?: 1=çok s?kl?kla, 4=hiç ?eklindedir.

Anahtar Kelimeler

YAA, Yeti?kin Psikopatolojisi, Psikolojik Ölçek, Ayr?lma Anksiyetesi, ?ç Tutarl?l?k, KMO, Diriöz.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: meliha.dirioz@deu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir (Tezin yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi Anketi, Meliha Diriöz taraf?ndan 2010 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Meliha Diriöz veya tezin ba?l? bulundu?u Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [yetiskin-ayrilma-anksiyetesi-anketi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Diriöz, M. (2010). *Ayr?lma anksiyetesi için yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me, Çocukluk ve Yeti?kinlik Ayr?lma Anksiyetesi Ölçekleri'nin geçerlik ve güvenilirli?i* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Tez kayna??na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Yeti?kin Ayr?lma Anksiyetesi Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

1. Size yak?n olan ki?ilerle birlikte evinizdeyken kendinizi daha güvende hissettiniz mi?
5. Size yak?n olan birinden ayr?lmakla ilgili kâbuslar ya da rüyalar gördü?ünüz oldu mu?
18. Önemsemi?iniz insanlar?n sizi terk edece?i konusunda çok fazla endi?elenir misiniz?
27. Baz? insanlarla olan ili?kilerinizin, onlari çin sorunlar olu?turacak kadar yak?n oldu?u konusunda endi?elenir misiniz?

Anket toplam 27 maddeden olu?maktadır. Yukar?daki maddeler sadece örneklendirme amaçlı? sunulmu?tur.